

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра теоретичної і прикладної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
Михайлишин Г.Й.

“30” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 10. МАКРОЕКОНОМІКА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля, біржова діяльність
(скорочена програма)

факультет економічний

Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма з дисципліни Макроекономіка для студентів ОР «бакалавр»
галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076
Підприємництво, торгівля, біржова діяльність (скорочений термін навчання)
– 2019 р. – 20 с.

Розробники:

Васильченко Сергій Миколайович
кандидат економічних наук,
доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
теоретичної і прикладної економіки

Протокол від “29” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри теоретичної і прикладної економіки

_____ (Пилипів Н.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ _____ ” _____ 2019 року

Схвалено Науково-методичною радою економічного факультету.
Протокол від “29” серпня 2019 року № 1

_____ (Гнатюк Т.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ _____ ” _____ 2019 року

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля, біржова діяльність (скорочена програма) (шифр і назва)		
Модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування): Підприємництво, торгівля, біржова діяльність	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	76 год.
Індивідуальні завдання: __год.			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,5

для заочної форми навчання – 0,17

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Макроекономіка» - є формування у студентів здатності до самостійного аналізу економічних процесів та явищ на рівні економічної системи в цілому, що допомагатиме майбутнім фахівцям ухвалювати правильні економічні рішення, моделювати та прогнозувати хід економічних процесів, ефективно управляти економічним розвитком.

Завданнями вивчення дисципліни «Макроекономіка» - є навчити студентів макроекономічного мислення, вміння пов'язувати економічні явища та процеси на рівні національної економіки, формування навиків застосування основних макромоделей для розв'язання економічних проблем на рівні економічної системи в цілому.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття та агреговані показники з теорії макроекономіки;
- економічні концепції провідних економічних шкіл та напрямки макроекономічної теорії;
- основні макроекономічні моделі, які описують макроекономічні тенденції та явища в економіці.

вміти:

- аналізувати економічні процеси та явища на рівні економічної системи та робити висновки;
- оперувати макроекономічними показниками;
- пояснювати економічну природу макроекономічних явищ та процесів;
- моделювати прості макроекономічні об'єкти та економічні процеси;
- використовувати макроекономічні моделі для розв'язання конкретних економічних завдань;

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Макроекономіка як наука. ВВП, ВНП, економічні цикли, безробіття та інфляція.

ТЕМА 1. Предмет, метод та функції макроекономіки.

Предмет та рівні макроекономічного аналізу. Суб'єкти та об'єкти макроекономіки. Інструменти методу макроаналізу. Поняття економічної моделі та її основні елементи. Процес макроекономічного моделювання. Екзогенні та ендогенні змінні. Основні типи макроекономічних моделей. Основні функціональні залежності в макроекономіці. Двосекторна модель кругообігу продуктів і доходів. Поняття «потоків» та «запасу». Заощадження, інвестиції та фінансові ринки в моделі кругообігу. Роль державного сектора в

кругообігу продуктів і доходів. Модель кругообігу для відкритої економіки. “Витоки” та “ін’єкції” в моделі кругообігу. Рівняння (тотожність) сукупних витрат. Стабілізація сукупного попиту та підходи до вирішення цієї проблеми у представників різних напрямків макроекономічної теорії: кейнсіанці, неокласики, монетаристи, школа «економіки пропозиції». Функції макроекономіки.

ТЕМА 2. ВВП, ВВП та система національних рахунків.

Поняття ВВП. Принципи розрахунку ВВП країни. Проміжна продукція, кінцева продукція, додана вартість. Сальдо первинних доходів та ВВП, валовий національний дохід та (ВНД). Резиденти та нерезиденти. Обчислення ВВП (ВНД). Методи розрахунку ВВП: виробничий метод, метод кінцевого використання (розрахунок ВВП за витратами) та розподільчий метод розрахунку ВВП (розрахунок ВВП за доходами). Принципи та показники системи національних рахунків (СНР): ВВП, ВВП (ВНД) Номінальний та реальний ВВП. Цінові індекси: індекс Ласпейреса, індекс Пааше, індекс Фішера. Індекс-дефлятор. “Дефлювання” та “інфлювання” ВВП. ВВП та економічний добробут: чистий економічний добробут (ЧЕД).

ТЕМА 3. Економічні цикли, безробіття та інфляція.

Поняття та фази економічного циклу (циклу ділової активності). Індикатори фаз економічного циклу. Причини циклічності економіки. Екстернальні та інтернальні теорії ділового циклу. Вплив економічного циклу на економіку: циклічні та антициклічні галузі. Потенційний та фактичний ВВП. «Розрив ВВП».

Безробіття та його види: фрикційне, структурне та циклічне безробіття. Розподіл населення за категоріями у відповідності з міжнародними стандартами. Концепція NAIRU. Обчислення рівня безробіття та рівня зайнятості. “Повна зайнятість” та “природний” рівень безробіття. Класична та кейнсіанська теорії безробіття. «Жорсткість» зарплат і цін. Вплив мінімальної зарплати на рівень зайнятості і безробіття. Допомога з безробіття та коефіцієнт заміни. Економічні та соціальні втрати від безробіття. Закон А.Оукена.

Поняття інфляції, її причини та види. Теоретичний аспект інфляції: інфляція попиту та інфляція витрат. Вимірювання інфляції: індекси цін, рівень інфляції, темп інфляції. Категорії інфляції: помірна, галопуюча та гіперінфляція. Дефляція та дезінфляція. Інфляція і відсоткові ставки. Ефект Фішера. Інфляція і реальний дохід. Очікувана і непередбачена інфляція. Зв’язок інфляції та безробіття: крива Філіпса в коротко- та довгостроковому періодах. Стагфляція.

Змістовий модуль 2. Моделі макроекономічної рівноваги: модель «AD-AS» та кейнсіанська модель «доходи-витрати» .

ТЕМА 4. Модель сукупного попиту і сукупної пропозиції AD-AS.

Сукупний попит та його елементи. Цінові фактори сукупного попиту: ефект процентної ставки, ефект реальних грошових залишків, ефект імпорتنих закупівель. Нецінові фактори сукупного попиту: збільшення пропозиції грошей, збільшення попиту на гроші, збільшення державних видатків, зменшення податків, збільшення трансфертів населенню та субсидій підприємствам, автономне зростання витрат, ефект вирівнювання доходів та інфляція боргу, автономне збільшення інвестицій, збільшення чистого експорту.

Сукупна пропозиція та її фактори. Сукупна пропозиція в довгостроковому та короткостроковому періодах. Номінальні та реальні змінні. Класична дихотомія та нейтральність грошей. Причини жорсткості цін. Цінові та нецінові фактори сукупної пропозиції.

Поняття макроекономічної рівноваги. Рівноважний обсяг національного продукту. Зміщення кривих “AD”, “AS” та зміни реального рівноважного обсягу виробництва. Короткострокова та довгострокова рівновага.

ТЕМА 5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: «доходи - витрати».

Взаємозалежність “доход – споживання” та “доход – заощадження”. Споживання та доход після сплати податків. Функція споживання. Пороговий рівень доходу. Автономний рівень споживання. Середня та гранична схильність до споживання.

Функція заощаджень. Середня та гранична схильність до заощаджень. Фактори споживання та заощаджень, що не пов’язані з доходом.

Інвестиційний попит та його фактори. Крива попиту на інвестиції та зрушення кривої чистих витрат на інвестиції. Зв’язок інвестицій та доходу. Фактори нестабільності інвестицій. Принцип акселерації інвестицій. Державні закупки і податки. Рівновага на товарних і фінансових ринках. Національні, приватні та державні заощадження. Рівноважна процентна ставка.

Сукупні витрати. Планові та фактичні витрати в економіці. Кейнсіанська модель рівноваги: «кейнсіанський хрест». Незаплановані інвестиції в товарно-матеріальні запаси. Інвестиційна функція, рівновага на товарних та фінансових ринках. Заплановані і фактичні інвестиції та тенденції зміни ВВП. Коливання рівноважного обсягу випуску навколо потенційного. Ефект мультиплікатора автономних витрат. Розрахунок значення мультиплікатора. Простий та складний мультиплікатор. Мультиплікатор державних витрат, мультиплікатор податків. Рівновага за повної зайнятості, рецесійний та інфляційний розриви в економіці. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Зв’язок кейнсіанської рівноважної макромоделі з моделлю “AD – AS”. Ефект мультиплікатора за умов зміни рівня цін.

Змістовий модуль 3. Макроекономічне регулювання.

ТЕМА 6. Бюджетно-податкова політика та управління державним боргом.

Поняття бюджетно-податкової (фіскальної) політики. Політика державних видатків. Податкова політика та її вплив на доходи бюджету. Рівень оподаткування. Крива А. Лафера. Види та ефективність бюджетно-податкової політики. Правило “збалансованого бюджету. Дискреційна фіскальна політика. Стимульовальна та стримувальна фіскальна політика. Недискреційна фіскальна політика: політика «вбудованих стабілізаторів».

Дефіцит державного бюджету і джерела його фінансування: не інфляційні джерела та монетизація дефіциту. Сеньйораж, інфляційний податок. Концепції бюджетного дефіциту. Поняття структурного та циклічного дефіцитів. Фактичний бюджет та бюджет повної зайнятості.

Державний борг та його структура. Причини створення та збільшення державного боргу. Відносні показники державного боргу. Вплив бюджетного дефіциту та державного боргу на економіку: ефект «виштовхування інвестицій», ефект інфляції та ефект чистого експорту. Довгострокові наслідки державного боргу. Управління зовнішнім боргом та механізми скорочення зовнішнього боргу в умовах боргової кризи, реструктуризація та конверсія боргу.

ТЕМА 7. Гроші, банківська система та кредитно-грошова політика.

Ліквідність активів, грошові агрегати. Модель пропозиції грошей та її змінні: грошова база, коефіцієнт депонування грошей, норма фактичного резервування депозитів. Простий депозитний мультиплікатор та мультиплікативне розширення банківських депозитів. Грошовий мультиплікатор (мультиплікатор грошової бази).

Грошовий ринок. Попит на гроші: теорія портфельного вибору. Операційний (трансакційний) та спекулятивний попит на гроші (попит на гроші як на актив). Функція грошового попиту. Кількісна теорія грошей, рівняння І.Фішера. “Пастка ліквідності”. Рівновага на грошовому ринку.

Поняття грошово-кредитної (монетарної) політики. Жорстка, гнучка грошово-кредитна політика та проміжний тип грошово-кредитної політики. Політика дешевих грошей, політика дорогих грошей. Цілі та види грошово-кредитної політики. Інструментарій грошово-кредитної політики: інструменти прямого та непрямого регулювання. Операції на відкритому ринку (динамічні та захисні операції), облікова процентна ставка, резервні вимоги. Макроекономічні наслідки монетарної політики. Передатний механізм грошово-кредитної політики (механізм грошової трансмісії): кейнсіанський передатний механізм, монетаристський передатний механізм. Ефект процентних ставок, ефект валютного курсу, ефект багатства.

ТЕМА 8. Модель “IS – LM”.

Неокейнсианська рівноважна модель (рівноважна модель “Хікса-Хансена”) як модель загальноекономічної рівноваги товарного і грошового ринків. Процентна ставка, інвестиції та крива “IS”. Проста алгебра кривої “IS”. Грошовий ринок та крива “LM”. Проста алгебра кривої “LM “. Рівновага в моделі “IS – LM” у короткостроковому періоді. Модель “IS – LM” та коливання економічної активності : фіскальна та грошово-кредитна політика в “IS – LM” моделі. Взаємодія фіскальної та кредитно-грошової політики. Відносна ефективність грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики в моделі “IS-LM”. Проблема дефляції в моделі “IS – LM” : ефект Пігу, ефект Кейнса, теорія дефляції боргу та теорія очікуваної дефляції.

Змістовий модуль 4. Міжнародна економіка та економічне зростання.

ТЕМА 9. Теорія міжнародної торгівлі.

Теорія абсолютної переваги.«Відносні переваги» та теорія порівняльної переваги. Міжнародний розподіл праці. Крива торгівельних можливостей. Максимізація виграшу від зовнішньої торгівлі за умови повної спеціалізації. Торгівля за умов зростаючих витрат заміщення. Теорія Хекшера - Оліна. Парадокс Леонтьєва. Вигоди від зовнішньої торгівлі. Умови торгівлі. Співвідношення індексів експортних та імпортних цін. Проблема руйнівного зростання. Зовнішня торгівля і розподіл доходів. Теорема Столпера - Семюелсона, теорема Рибчинського та «голландська хвороба».

ТЕМА 10. Торгівельна політика.

Поняття торгівельної політики та її види. Інструменти торгівельної політики: тарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі. Основні види митних ставок. Фіскальне та протекціоністське мито. Імпортне та експортне мито. Нетарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі. Квотування та ліцензування. Порівняльний аналіз наслідків квотування та митних тарифів. Добровільне обмеження експорту. Експортні субсидії. Компенсаційне імпортне мито. Дискримінація імпорту. Демпінг та антидемпінгові заходи. Економічні санкції і торговельне ембарго. Політика протекціонізму: аргументи на користь і проти протекціонізму.

ТЕМА 11. Обмінний курс.

Номінальний обмінний курс. Валютні курси і котирування. Режими валютного курсу і валютна політика: конвертованість валюти, міжнародні системи валютних курсів, сучасні системи регульованого плавання валютних курсів. Валютна інтервенція. Ревальвація та девальвація валюти. Ефективний (багатосторонній) номінальний обмінний курс.

Реальний обмінний курс. Двосторонній реальний обмінний курс. Багатосторонній (ефективний) реальний обмінний курс.

Валютний ринок і фактори обмінного курсу. Рівновага на валютному ринку: рівновага за умов гнучкого та фіксованого обмінного курсів. Валютна інтервенція. Стерилізація валютної інтервенції. Довгострокова рівновага: паритет купівельної спроможності. Валютний курс у короткостроковому періоді: вплив інфляційних очікувань та торговельного балансу.

ТЕМА 12. Платіжний баланс.

Платіжний баланс та його структура. Реальні та фінансові потоки. Рахунок поточних операцій: торговельний баланс, баланс товарів та послуг, поточні трансферти. Рахунок операцій з капіталом та фінансовий рахунок. Прямі та портфельні інвестиції, баланс офіційних розрахунків. Відображення операцій на рахунках платіжного балансу. Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу. Баланс автономних угод. Модель загальної рівноваги в відкритій економіці: рівняння платіжного балансу. Нерівновага платіжного балансу. Вплив економічної політики на платіжний баланс: кредитно-грошова та бюджетно-податкова політика та її вплив на платіжний баланс.

ТЕМА 13. Модель Мандела – Флемінга та макроекономічна політика за умов відкритої економіки.

Фактори ефективності економічної політики за умов відкритої економіки. Макрорівновага невеликої відкритої економіки: модель “Мандела – Флемінга”. Макроекономічні наслідки монетарної та фіскальної експансії за фіксованих курсів обміну валюти та абсолютної мобільності капіталу. Макроекономічні наслідки монетарної та фіскальної та торговельної політики за гнучких обмінних курсів та абсолютної мобільності капіталу. Механізм дії та макроекономічна політика за режиму фіксованого обмінного курсу. Порівняльна характеристика наслідків економічної політики за різних режимів валютного регулювання. Наслідки економічної політики у великій економіці.

ТЕМА 14. Моделі економічного зростання.

Поняття, вимірники та фактори економічного зростання. Система рівнянь моделі економічного зростання. Виробнича функція, модель Коба-Дугласа. Неокейнсіанські моделі економічного росту: модель “Самуельсона-Хікса”, модель “Домара-Харода”. Неокласична модель економічного росту Р.Солоу. Рівноважний сталий стан. Сталий рівень капіталооснащення. Накопичення капіталу та «золоте правило» нагромадження. «Залишок Солоу». Сучасна теорія економічного зростання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Макроекономіка як наука. ВВП, ВНП, економічні цикли, безробіття та інфляція.												
Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки.	6	2	-			4	2	-	-			2
Тема 2. ВВП, ВНП та система національних рахунків.	6	2	2			2	6	2	2			2
Тема 3. Економічні цикли, безробіття та інфляція.	6	2	2			2	6	2	2			2
Разом за змістовим модулем 1	18	6	4			8	14	4	4			6
Тема 4. Модель сукупного попиту і сукупної пропозиції AD-AS.	6	2	2			2	6	2	2			2
Тема 5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: «доходи - витрати».	6	2	2			2	4	-	2			2
Разом за змістовим модулем 2	16	4	4			4	10	2	4			4
Тема 6. Бюджетно-податкова політика та управління державним боргом.	6	2	2			2	8	-	2			6
Тема 7. Гроші, банківська система та кредитно-	6	2	2			2	8	-	-			8

грошова політика												
Тема 8. Модель IS - LM	6	2	2			2	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 3	24	6	6			6	24	-	2			22
Тема 9. Теорія міжнародної торгівлі	7					7		-	-			7
Тема 10. Торгівельна політика	7	-	-			7		-	-			7
Тема 11. Обмінний курс.	7	-	-			7		-	-			7
Тема 12. Платіжний баланс.	7	-	-			7		-	-			7
Тема 13. Модель Мандела - Флемінга та макроекономічна політика за умов відкритої економіки.	7	-	-			7		-	-			7
Тема 14. Моделі економічного зростання.	7	-	-			7		-	-			7
Разом за змістовим модулем 4	42		14			42	42	-	-			42
Усього годин	90	16	14			60	90	6	10			74

5. Теми семінарських занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки.	-
2	Тема 2. ВВП, ВНП та система національних рахунків.	2
3	Тема 3. Економічні цикли, безробіття та інфляція.	2
4	Тема 4. Модель сукупного попиту і сукупної пропозиції AD-AS.	2
5	Тема 5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: «доходи - витрати».	2
6	Тема 6. Бюджетно-податкова політика та управління державним боргом.	2
7	Тема 7. Гроші, банківська система та кредитно-грошова політика	2
8	Тема 8. Модель IS - LM	2
9	Тема 9. Теорія міжнародної торгівлі	-

©Васильченко, 2019 рік

©Прикарпатський національний університет
ім. В.Стефаника, 2019 рік

10	Тема 10. Торгівельна політика	-
11	Тема 11. Обмінний курс.	-
12	Тема 12. Платіжний баланс.	-
13	Тема 13. Модель Мандела - Флемінга та макроекономічна політика за умов відкритої економіки.	-
14	Тема 14. Моделі економічного зростання.	-
	Усього годин	14

**Теми семінарських занять
(заочна форма)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки.	-
2	Тема 2. ВВП, ВНП та система національних рахунків.	2
3	Тема 3. Економічні цикли, безробіття та інфляція.	2
4	Тема 4. Модель сукупного попиту і сукупної пропозиції AD-AS.	2
5	Тема 5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: «доходи - витрати».	2
6	Тема 6. Бюджетно-податкова політика та управління державним боргом.	2
7	Тема 7. Гроші, банківська система та кредитно-грошова політика	-
8	Тема 8. Модель IS - LM	-
9	Тема 9. Теорія міжнародної торгівлі	-
10	Тема 10. Торгівельна політика	-
11	Тема 11. Обмінний курс.	-
12	Тема 12. Платіжний баланс.	-
13	Тема 13. Модель Мандела - Флемінга та макроекономічна політика за умов відкритої економіки.	-
14	Тема 14. Моделі економічного зростання.	-
	Усього годин	10

6. Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луніна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.219 – 229.</i>	4
2	Цінові індекси: індекс Ласпейреса, індекс Пааше, індекс Фішера. Чистий економічний добробут. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луніна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.238 – 239.</i>	2
3	Допомога з безробіття і тенденція до підвищення рівня безробіття. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луніна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.249 – 251.</i>	2
4	Рівновага сукупного попиту і пропозиції. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луніна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.281 – 284.</i>	2
5	Державні закупки і податки. Рівновага сукупного попиту і сукупної пропозиції: класична та кейнсіанська економічна теорія. Невідповідність планів заощаджень та інвестицій. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луніна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.291 – 292, 294 – 296.</i>	2
6	Концепції бюджетного дефіциту. Поняття структурного та циклічного дефіцитів. Фактичний бюджет та бюджет повної зайнятості. Управління зовнішнім боргом та механізми скорочення зовнішнього боргу, конверсія боргу. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. /</i>	2

	<i>С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.310 – 311, 315 - 318.</i>	
7	Жорстка, гнучка та поміркована пропозиція грошей. Передатний механізм монетарної політики: кейнсіанська теорія грошей та сучасний монетаризм. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.333 – 336, 339 - 341.</i>	2
7	Проблема дефляції в моделі "IS - LM": ефект Пігу, ефект Кейнса, теорія дефляції боргу та теорія очікуваної дефляції. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.362 - 364.</i>	2
8	Умови торгівлі. Співвідношення індексів експортних та імпорتنих цін. Зовнішня торгівля і розподіл доходів: Теорема Столпера-Семюелсона. Показник експортної спеціалізації. Теорема Рибчинського. «Голландська хвороба». <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.378 – 383.</i>	7
9	Тема 10.Торгівельна політика. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.386 – 403.</i>	7
10	Тема 11. Обмінний курс. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.404 – 425.</i>	7
11	Тема 12. Платіжний баланс. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.427 – 447.</i>	7
12	Тема 13. Модель Мандела – Флемінга та макроекономічна політика за умов відкритої економіки. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.449 – 469.</i>	7

13	Тема 14. Моделі економічного зростання. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг.ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С 470 -489.</i>	7
	Разом	60

**Самостійна робота
(Заочна форма)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.219 – 229.</i>	2
2	Цінові індекси: індекс Ласпейреса, індекс Пааше, індекс Фішера. Чистий економічний добробут. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.238 – 239.</i>	2
3	Допомога з безробіття і тенденція до підвищення рівня безробіття. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.249 – 251.</i>	2
4	Рівновага сукупного попиту і пропозиції. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.281 – 284.</i>	2
5	Тема 5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: «доходи - витрати». <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.288 -304.</i>	2
6	Тема 6. Бюджетно-податкова політика та управління державним боргом. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. /</i>	6

	<i>С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.305 – 319.</i>	
7	Тема 7. Гроші, банківська система та кредитно-грошова політика <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл.. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.321 - 343.</i>	8
7	Тема 8. Модель "IS - LM". <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл.. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.345 - 366.</i>	8
8	Тема 9. Теорія міжнародної торгівлі. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл.. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.367 – 385.</i>	7
9	Тема 10. Торгівельна політика. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл.. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.386 – 403.</i>	7
10	Тема 11. Обмінний курс. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл.. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.404 – 425.</i>	7
11	Тема 12. Платіжний баланс. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл.. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.427 – 447.</i>	7
12	Тема 13. Модель Мандела – Флемінга та макроекономічна політика за умов відкритої економіки. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл.. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С.449 – 469.</i>	7
13	Тема 14. Моделі економічного зростання. <i>Література: Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл.. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І.Луїна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. - К.:«Основи», 2007. – С 470 -489.</i>	7
	Разом	74

7. Методи навчання

В процесі вивчення курсу «Макроекономіка» використовуються три групи методів навчання: словесні, наочні, практичні .

Розповідь - це метод навчання, який передбачає оповідну, описову форму розкриття навчального матеріалу з метою спонукання студентів до створення в уяві певного образу. Інколи цей метод називають "малювання словом".

Пояснення - вербальний метод навчання, за допомогою якого педагог розкриває сутність певного явища, закону, процесу. Він ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду студентів.

Бесіда - передбачає використання попереднього досвіду студентів з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних. З цього погляду виділяють два види бесіди: евристичну й репродуктивну. Наприклад, педагог на основі вивченого раніше в школі матеріалу про закони Ньютона має намір підвести їх до розуміння змісту економічного моделювання в курсі макроекономіки. За місцем у навчальному процесі розрізняють вступну, поточну й підсумкову бесіди.

Лекція — це метод, за допомогою якого педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно об'єднаних загальною темою.

Важливе місце у навчальному процесі займає *інструктаж*. Він передбачає розкриття норм поведінки, особливостей використання методів і навчальних засобів, дотримання правил безпеки під час виконання навчальних операцій. Це важливий етап в оволодінні методами самостійної пізнавальної діяльності. Адже важливо, щоб студенти розуміли не лише, *що* треба робити, а і як це робити.

Чільне місце серед групи словесних методів посідає метод *роботи з книгою*. Віднесення його до цієї групи дещо умовне. Студенти мають розуміти, що основне джерело отримання наукової інформації — не викладач, а книга. Тому так важливо навчити студентів методів і засобів самостійної роботи з книгою: читання, переказу, виписування, складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, схем, графіків та ін.

Ілюстрація — метод навчання, за якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (світлини, малюнки, схеми, графіки та ін.).

8. Методи контролю

Дисципліна «Макроекономіка» складається з 4 змістових модулів і має обсяг 90 год. (16 год. лекцій, 14 год. практичних занять; форма контролю – залік). Система оцінювання знань студентів з дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контролю знань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.

Модульний контроль (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі заліку.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума оцінок за поточний контроль знань та результатів складання змістових модулів.

У разі відсутності студента з поважних причин при написанні контрольної (модульної) роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи. При неявці студента у зазначений термін без поважних причин кількість балів з модуля дорівнює "0" (нулю).

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид контролю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
	поточний контроль	контрольна робота	поточний контроль	поточний контроль	Поточний контроль	Контроль на робота		поточний контроль
Максимальна кількість балів, яку може набрати студент	100	100	100	100	100	100		100

Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС за схемою:

Шкали оцінювання			
Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90 – 100	5	відмінно	A
80 – 89	4	добре	B
70 – 79			C

60 – 69	3	задовільно	<i>D</i>
50 – 59			<i>E</i>
26 – 49	2	незадовільно (з можливістю повторного складання)	<i>FX</i>
1 – 25			<i>F</i>

Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтвержені документально, то він має право на його складання з дозволу дирекції інституту, деканату факультету (за заявою).

10. Методичне забезпечення

№ з/п	Найменування посібника, методичних вказівок	Номери лекцій, та семінарських занять на яких використовуються навчально-методичні матеріали	К-сть
1.	Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Тести, ситуаційні завдання, практикум розв'язання. Навчальний посібник. - К.: Четверта хвиля, 1997.	1 -14	1
2.	Макроекономіка: методичні рекомендації для проведення практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність./ уклад. Васильченко С.М. – Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2020. – 60 с.	1 - 14	Електрон.

11. Рекомендована література

1. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студ. екон. спец. закл. освіти: 2-е вид. У 2 Ч. / С.Будаговська, О.Кілієвич, І.Луніна та ін.; за заг. ред. С.Будаговської. – К.: Основи, - 2007. – 518 с.

©Васильченко, 2019 рік

©Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника, 2019 рік

2. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] / Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2017 – 200 с. Режим доступу: http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/
3. Савченко А. Г. Макроекономіка: Підручник. — К.: КНЕУ, 2005. — 441 с.
4. Панчишин С. Макроекономіка: Навчальний посібник. Видання 2-е, К.: Либідь, 2002.- 616с.
5. Манків, Грегори Н. Макроекономіка /Пер. з англ.; Наук. ред. пер. С. Панчишина. — К: Основи, 2000. - 588 с. ISBN 966-500-231-7. – Режим доступу:http://new.mmf.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/m%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2_makroeconomika.pdf
6. Палехова В.А. Макроекономіка: Навчальний посібник.– 2-ге вид., доп. та перероб. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2005. – 304 с.
7. Підгорний А.З., Милашко О. Г. Система національних рахунків: навчальний посібник, - Одеса, ОДЕУ, 2009 р. – 121 с.